

Screening för psykisk hälsa

Den psykiska ohälsan ökar bland barn och unga i Stockholm. Enligt Socialstyrelsens senaste rapport från januari i år har andelen barn mellan 13 och 17 år som vårdats för psykiatrisk diagnos eller använt psykofarmaka det senaste året ökat från 8 procent år 2013 till 10 procent år 2017. Resultaten i stockholmsenkäten har visat på en något ökad trend av psykisk ohälsa sedan år 2010 enligt stadens egen rapport från 2018 om psykisk ohälsa bland unga.

Samma rapport visar också på skillnader i psykisk ohälsa mellan skolor i Stockholm, i synnerhet gäller det rapporterade utagerande besvär. En del av dessa skillnader kan förstås utifrån skolors sociodemografiska sammansättning och arbetsmiljö, även om fler faktorer spelar in.

Denna utveckling måste tas på allvar. Ett helhetsgrepp behövs för att vända den negativa trenden i psykisk ohälsa bland unga. Insatser måste ske på flera nivåer, en del bör rikta sig mot individer men det krävs också insatser som har ett bredare förhållningssätt. Vi ser ett behov av systematiska insatser riktade mot alla barn i förskolan och elever i skolan.

En viktig del för att motverka utvecklingen är att arbeta förebyggande. Barn och unga som lider av psykisk ohälsa måste tas om hand snabbare och även de som ligger i riskzonen för att drabbas i framtiden måste uppmärksammas. Förskolan, tillsammans med BVC, och skolans elevhälsa spelar en avgörande roll för att tidigt upptäcka och sätta in adekvat stöd till unga som mår dåligt.

För att nå ut till fler anser vi att alla barn och unga ska genomgå screening för psykisk hälsa. För barn i förskolan ska detta ske i samarbete med BVC. En studie från Uppsala Universitet har visat att systematiserade arbetssätt i samverkan mellan föräldrar, förskolan och BVC ger mer kunskap och ökat fokus på psykisk ohälsa hos små barn. Idag saknas ofta rutiner för hur den viktiga kunskap om barnen som finns i förskolan kan tas om hand hos BVC. Ju tidigare barn i riskzonen för psykisk ohälsa kan upptäckas desto bättre.

Inom elevhälsan finns redan väl utarbetade och systematiserade program för att kontrollera elevernas längd och vikt och ryggrad, men inte för att faktiskt ta reda på hur de mår. Idag är det upp till enskilda skolläkare och sjuksköterskor att fråga om elevens mående vid hälsokontrollen. Det är orimligt att det saknas formell screening för detta viktiga område. Ansvaret ska inte läggas på enskilda personer inom elevhälsan. Vi anser att det krävs systematiserade och obligatoriska program för att identifiera barn och unga som mår dåligt eller far illa. Bara genom heltäckande och förebyggande arbete kan vi förbättra den negativa trenden kring ungas psykiska hälsa.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att befintliga screeningprogram inom elevhälsan och BVC ska kompletteras med barn och ungas psykiska hälsa.

Socialdemokraterna

Stockholm den 11 juni 2020

Karin Lekberg (S)